

1989, 26. dubna – Sdělení VONS č. 991 „Odsouzení manželů Žákových“ o rozsudku Městského soudu v Praze rušícím rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 odsuzující Miroslava Žáka a Věru Žákovou pro přečin proti veřejnému pořádku k peněžitému trestu a odsuzující je pro trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele k podmíněnému trestu odnětí svobody.

Senát Městského soudu v Praze, jemuž předsedal Alexandr Rudý, rozhodl dne 14. 3. 1989 o odvolání prokurátora proti rozsudku Obvodního soudu v Praze 1, jímž byli MVDr. Miroslav Žák, nar. 14. 2. 1937, a Věra Žáková, nar. 17. 11. 1937, dne 8. 2. 1989 odsouzeni k peněžitým trestům.¹

V. Žáková vedla v minulosti spor se školskou správou, která s ní zrušila pracovní poměr. Soud, na nějž se obrátila, uznal postup zaměstnavatele za správný, přičemž vycházel též z hodnocení Věry Žákové jako nábožensky založené osoby. Manželé Žákoví se rozhodli upozornit na svůj případ při manifestaci, konané 28. října na Václavském náměstí. Miroslav Žák vstoupil před 15. hodinou do volného prostoru před Domem potravin s plakátem, na němž byly nápisy: „My chceme spravedlivé soudy!“ a „Zabraňte křivým svědectvím!“. Byl ihned zadržen a s manželkou, která jej dobrovolně následovala do policejního vozu, byli oba obviněni z trestných činů ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele (§ 156a tr. z.) a útoku na státní orgán (§ 154/2 tr. z.).² Prokurátor na ně uvalil vazbu, z níž je propustil po 11 dnech Obvodní soud pro Prahu 1, který rozhodoval o jejich stížnosti. Při hlavním líčení před tímto soudem, konaném 8. 2. 1989, tvrdili svědci z řad Bezpečnosti, že je M. Žák během zákroku fyzicky napadl a vykřikoval, že „chce Boha, a ne komunisty“ a že je „ateista“. Obvodní soud uznal manžele Žákovy vinnými pouze přečinem proti veřejnému pořádku (§ 6a zák. o přečinech). Miroslavu Žákovi vyměřil peněžitý trest ve výši 2500 Kčs a Věře Žákové 1500 Kčs. Obvodní prokurátor se proti rozsudku odvolal.

Manželé Žákovi neměli v odvolacím řízení obhájce. Městský prokurátor na veřejném zasedání navrhl, aby bylo vyhověno odvolání obvodního prokurátora anebo aby byla věc vrácena k projednání soudu prvního stupně. Tvrdil, že není důležitý motiv či pohnutka činu, nýbrž jeho forma. Miroslav Žák v konečném návrhu upřesnil, že neřekl, že je „ateista“, ale naopak „teista“, a že nechová nepřátelství vůči komunistům. Věra Žáková zdůraznila, že svého manžela do policejního vozu následovala dobrovolně a že neví, proč také ona musela být 11 dní ve vazbě.

Městský soud uznal manžele Žákovy vinnými trestným činem ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele (§ 156a tr. z.) a odsoudil oba k trestu odnětí svobody na jeden měsíc s podmíněným odkladem na jeden rok.³ (Viz sdělení č. 840, 843 a 850.)⁴

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 9, s. 9.

POZNÁMKY

¹ Podle rozsudku samosoudce Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Jana Bělohradského byli manželé Žákovi uznáni vinným z toho, že „dne 28. 10. 1988 v Praze 1 na Václavském náměstí se v odpoledních hodinách kolem 15. hod. účastnili shromáždění občanů, které nebylo povoleno ONV Praha 1, a neuposlechli opakovaných výzev pracovníků ONV a příslušníků SNB k opuštění prostoru v zájmu zachování veřejného pořádku“. ObS pro Prahu 1, soudní spis k případu Miroslava Žáka a Věry Žákové, spis. zn. 5 T 1/89.

Manželé Žákovi se 24. 2. 1989 odvolali proti rozsudku samosoudce Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Jana Bělohradského. Proti rozsudku se 1. 3. 1989 odvolal i obvodní prokurátor pro Prahu 1 (v zastoupení JUDr. Karlem Florianem). Výše uvedené dokumenty jsou uloženy in: tamtéž; zde je mj. též uložena fotografie zadržení manželů Žákových a jejich plakát.

² Správně útok na státní orgán a orgán společenské organizace.

³ Rozsudek vyneseny senátem složeným z předsedy JUDr. Alexandra Rudého a soudců JUDr. Marcely Andělové a JUDr. Jiřího Horkého je uložen in: ObS pro Prahu 1, soudní spis k případu Miroslava Žáka a Věry Žákové, spis. zn. 5 T 1/89.

⁴ Dokumenty č. 844, 847 a 854.

Případu manželů Žákových se dostalo pozornosti i v zahraničí, viz článek „Christian couple sentenced (Czechoslovakia)“ in: *KNS Newsdesk*,

1989, č. 326 (25. 5.), s. 5, uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 10/20, sign. IV/1, kart. 9. Usnesením samosoudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Marie Schenzerové z 18. 12. 1989 byl manželům Žákovým jako účastníkům amnestie prezidenta republiky z 8. 12. 1989 celý podmíněný trest prominut. ObS pro Prahu 1, soudní spis k případu Miroslava Žáka a Věry Žákové, spis. zn. 5 T 1/89.